

עת"א 34576/06/22 - עומרי כהן נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

03 ינואר 2023

עת"א 34576-06-22 כהן נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון ואח'

לפני	כב' השופטת רננה גלפז מוקדי
עותר	עומרי כהן
נגד	
משיבים	1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון 2. מדינת ישראל

החלטה

לפני עתירת אסיר (להלן: "המבקש") כנגד החלטת המשיב 1 מיום 12.6.22 המורה על הפסקה מנהלית של ריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות וריצוי יתרת המאסר בדרך של מאסר מאחורי סורג ובריא (להלן: "ההחלטה").

1. ביום 18.11.19 הורשע המבקש, יליד 2004, במסגרת ת"פ 10526-09-19, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירה של תקיפה לשם גניבה, לפי סעיף 381(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977. ביום 19.9.21 נגזר על המבקש עונש מאסר של 3 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות.

2. המבקש טען בעתירתו כי אומנם זמן ל-4 שימועים מתוכם התייצב לשניים בלבד, אולם לא מתוך זלזול אלא משום קשיים אמיתיים להתייצב במועד שנקבע לו, כך בין היתר טען המבקש כי בשל מצב כלכלי קשה מאד בו שרויה המשפחה, בשל מאסרים רבים של אביו, נאלץ הוא לסייע בפרנסת המשפחה ולא רצה להפסיד ימי עבודה. המבקש ציין כי הוא הבכור מבין 5 ילדים למשפחה מעורבת עם קשיים משמעותיים הנובעים מכך, בין היתר צוין כי המבקש סובל ממשבר זהות עמוק שמשפיע על כל תחומי חייו ומתחבר עם אוכלוסיה שולית, בוגרת ממנו אשר משפיעה עליו לרעה. המבקש טען כי הוא בעל מוטיבציה להשלים את ריצוי העונש בדרך של עבודות שירות ובא כוחו הפנה למסקנות ועדת דורנר בדבר האפקטיביות של ריצוי עונשי מאסר קצרים בעיקר על נאשמים צעירים נעדרי עבר פלילי, כמו במקרה כאן. על כן פנה אל בית המשפט בעתירה זו להורות למשיבים לחזור בהם מההחלטה המורה על הפסקה מנהלית של ביצוע עבודות השירות והשלמת יתרת העונש בדרך של ריצוי מאסר מאחורי סורג ובריא.

3. המשיבים בתגובתם עתרו להורות על דחיית העתירה, בין היתר מאחר שלא נפל כל פגם בהחלטה, דבר אשר גם המבקש עצמו לא הצביע עליו. המשיבים שטחו בתגובתם את השתלשלות העניינים ממנה עולה כי

עמוד 1

למבקש ניתנו אין ספור הזדמנויות לרצות את עונשו, כאשר המשיבים גילו התחשבות במצבו ובגילו, בין היתר בכך שהחליפו לו מקום עבודה בעיר מגוריו ועשו מאמצים להביאו לבצע את העבודות תוך שיתוף אימו של המבקש ובא כוחו. למרות כל זאת, כפי שניתן להיווכח מדוחות הנוכחות אשר הוגשו, ביצע המבקש 5 ימי עבודה בלבד כאשר במשך תקופות ארוכות התעלם משלל הניסיונות ליצור עימו קשר בין במישרין בן בעקיפין, דבר אשר מלמד כשלעצמו על מוטיבציה נמוכה מאד לריצוי העונש. אשר על כן, טענו המשיבים כי ההחלטה ניתנה בהתאם לסמכות הנתונה לממונה ובהתאם למסד העובדתי אשר הוצג לעיל. לא זו בלבד שלא נפל בהחלטה כל פגם הרי שנעשו ניסיונות אין ספור לבוא לקראת המבקש דבר אשר לא גרם לו לקדם את עצמו, ההיפך הוא הנכון, על כן עתרו להורות על דחיית העתירה.

4. ביום 12.7.22 קיימתי דיון במעמד הצדדים במהלכו הושמעו טענותיהם, בתמצית יאמר כי המבקש ובא כוחו חזרו על טענותיהם, המבקש בעצמו טען כי הוא מבין את ההשלכות של ההתנהלות הפגומה שלו מול המשיבים וביקש הזדמנות נוספת להשלים את ריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות. המשיבים חזרו וטענו כי ניתנו למבקש אין ספור הזדמנויות להשלים את העבודות, בין היתר לאור גילו הצעיר ונסיבות החיים הקשות שמקשות על המבקש בהתנהלות היומיומית, אולם כל אלה היו לשווא שכן המבקש לא התגייס להשלים את חובתו והתחמק במשך תקופות ארוכות מריצוי העבודות ואף מיצירת קשר עם הגורמים הרלוונטיים מבלי שהוא מסביר את הסיבה להיעדרויותיו הרבות מהעבודה לא כל שכן ממציא אישורים מתאימים, המשיבים הבהירו כי ההשלכות של התנהלות המבקש הובהרו לו היטב והוא היה מודע לתוצאה הצפויה מהתנהלות זו, בניגוד לטענתו כי לא ידע את חומרת התנהלותו. נטען כי המבקש מנצל את ההתחשבות לה הוא זוכה מהגורמים השונים. עם זאת, בתום הדיון, בהמלצת בית המשפט ולאחר התייעצות הסכימו המשיבים לתת למבקש הזדמנות נוספת, אחרונה, לרצות את העונש בדרך של עבודות שירות לתקופה בת חודשיים בתומה יחודש הדיון.

ברכתי את הצדדים על הנכונות והבהרתי למבקש כי ניתנה לו הזדמנות אחרונה לריצוי העונש בדרך של עבודות שירות, את ההשלכות של המעשים שלו ואת האחריות הרבה המוטלת עליו לעמוד בדרישות.

5. ביום 13.9.22, בחלוף חודשיים מהדיון הקודם, התקיים דיון נוסף במעמד הצדדים, ממנו עלה כי בניגוד למצופה, המבקש לא עמד בדרישות הממונה ונעדר מהעבודה, ללא אישור וללא הצדקה. המבקש טען כי אכן התקשה לעמוד בדרישות העבודות במקום הקודם אולם טען כי מאז הועבר לעבוד כטבח בבית אבות, הוא מתייצב באופן סדיר ומבצע את העבודות לשביעות רצון המעסיק.

המבקש הביע מוטיבציה גבוהה להמשיך בעבודות בבית האבות ולפיכך, אחר שהזהרתי את המבקש, הוריתי כי ימשיך בביצוע עבודות השירות בבית האבות וקבעתי דיון נוסף בעתירה בחלוף חודשיים.

6. דיון שנקבע ליום 18.10.22 נדחה בשל היעדרות ב"כ המשיבים, דיון שנקבע ליום 3.11.22 נדחה בשל היעדרות המבקש, כאשר לדברי בא כוחו נבצר ממנו להתייצב בשל אשפוז של אימו, אולם הוא ציין כי המבקש מתייצב לעבודה באופן סדיר ונותרו לו 41 ימים להשלמת ריצוי העבודות. עוד נמסר, כי שימוע שנתקבע למבקש ליום 7.11.22 בשל היעדרויות לא מאושרות, בוטל בעקבות מידע בדבר עמידתו בדרישות

העבודה. בנסיבות אלו, נקבע דיון נוסף בעתירה ליום 27.12.22.

7. במועד זה התייצבו ב"כ הצדדים בלבד כאשר ב"כ העותר מסר כי נאמר לו שהעותר חולה עם חום גבוה אולם לא נמסר אישור מחלה. בדיון זה, נמסר מפי ב"כ המשיבה כי המבקש ממשיך בהיעדרויות ללא אישור וכי התנהלותו מצביעה על כך שהוא אינו מעוניין להשלים את ריצוי העבודות אלא למשוך זמן. במצב דברים זה נדחה הדיון להיום.

8. היום, 3.1.22 התקיים דיון בנוכחות המבקש.

מפי המבקש נטען כי התנהלותו מושפעת ממצוקות חיו ובכלל זה מצבה הסוציאקונומי הקשה של משפחתו המחייבו לסייע בפרנסת המשפחה. בנוסף התייחס ב"כ המבקש לגילו הצעיר של המבקש והחשש כי מאסרו יגרום לנזק הן למשפחתו הן למבקש בעצמו אשר יהיה חשוף לעבריינות בבית הסוהר. המבקש בעצמו ביקש כי תינתן לו הזדמנות נוספת וטען כי רק כעת מבין את הנזק שעלול להיגרם למשפחתו אם ייאסר ואת חששו להסתבך בעולם הפשע אם יכיר אנשים בבית הסוהר. הוא הביע רצון להשלים את ריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות.

ב"כ המשיבים הציג "גיליונות רנטגן" עדכניים וטען כי מאז החל בריצוי העונש חלפו 261 ימים, כאשר המבקש ריצה 38 ימים בלבד, הוא נעדר מהעבודה ללא אישור במשך 161 ימים, כאשר לכל אורך התקופה באו המשיבים לקראתו בדרכים יצירתיות על מנת לסייע לו להשלים את ריצוי העבודות מתוך כוונה להימנע ממאסר, אולם המבקש ניצל לרעה את טוב הלב והנכונות של המשיבים כמו גם את נכונותו של בית המשפט אשר נתן לו 6 הזדמנויות להשלים את ריצוי העונש בדרך של עבודות שירות. המשיבים טענו כי מוצו כל האפשרויות וכי המוטיבציה שמביע המבקש היא מן השפה אל החוץ, המילים אינן מתורגמות למעשים והוא מנצל את אורך הרוח והנכונות של הגורמים השונים להתחמק מריצוי העונש, זאת בניגוד להתחייבותיו אשר ניתנו לפחות פעמים כלפי בית המשפט. על כן עתרו המשיבים כי בית המשפט יורה על דחיית העתירה.

דיון והכרעה

9. פרטתי באריכות את השתלשלות העניינים בהליך כאן ולא בכדי. עיון רציף מעלה כרוניקה של השתמטות, העדר נטילת אחריות וניצול לרעה של הגורמים השונים אשר עשו כל שלאל ידם לסייע למבקש להשלים את העונש את הוטל עליו. מצד כל הגורמים התרשמתי כי נעשה מאמץ, זולת המבקש אשר פעם אחר פעם לא עמד בהתחייבותיו.

10. אני ערה לכך שמדובר בבגיר צעיר ביצע את העבירה בהיותו קטין, אדם צעיר עם נסיבות חיים קשות, חסר עורף משפחתי יציב, אולם לא מצאתי כל דרך להמשיך ולהושיט יד אל המבקש, אשר הוכיח, פעם אחר פעם, כי חרף האיום המתמיד במאסר, איום אשר הובהר לו ברורות גם על ידי בית המשפט במסגרת ארבעת הדיונים אליהם התייצב, הוא, כך נראה, אינו מסוגל לרצות את עונשו בעבודות שירות.

דוח הרנטגן עדכני (3.1.23) מלמד כי למבקש נותרו 31 ימים לריצוי בעבודת שירות (השווים ל- 43 ימים לריצוי

עמוד 3

במאסר בפועל). אכן, המדובר בפרק זמן קצר, אולם גם אותו על המבקש לרצות ובהתנהלות המתוארת של המבקש, אשר מרבית הזמן כלל אינו טורח לרצות את עונשו, לא ניתן לקבוע כי החלטת הממונה על הפסקת העבודות, היא החלטה שאינה סבירה.

שמעתי את ב"כ המבקש באריכות וגם את המבקש בעצמו, אולם לא שוכנעתי מדוע היום, בשונה מן התקופה אשר חלפה מאז חודש יולי 2022 ועד עתה, ינהג המבקש אחרת.

11. כאמור אין ולא היתה בפי המבקש בעתירתו טענה לפגם או כשל כלשהו אשר נפל בהחלטת הממונה וכעת ביתר שאת, אין למבקש על מי להלין אלא על עצמו. הוא עתר לתת לו הזדמנות נוספת, אולם לא טרח לנצלה.

לא מצאתי כי כשל כלשהו בהתנהלות המשיבים, הממונה על עבודות השירות פעל על פי הדין כאשר הורה על הפסקת העבודות לאחר שניתנה למבקש ההזדמנות להעלות טענותיו ואין כל טעם המצדיק התערבות בהחלטתו. התנהלות המבקש בתקופה שחלפה מאז הדיון הראשון בחודש יולי 22 ועד היום רק מחזקת מסקנה זו.

לאור הנימוקים מעלה, אין מנוס אלא להורות על דחיית העתירה.

המזכירות תמציא את פסק הדין לבאי כח הצדדים.

ניתנה היום, י' טבת תשפ"ג, 03 ינואר 2023, בהעדר הצדדים.